

Πολιτική και διακυβέρνηση για τον ΣΒΑ 16

Δρ. Χ. Πλατιάς

Επίκουρος Καθηγητής
Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών & Περιφερειακών Σπουδών

Ημερίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας

«Χαρτογραφώντας τον ρόλο των ελεγκτικών φορέων
στην υλοποίηση του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης SDG 16»

Αθήνα, Τρίτη 1 Μαρτίου 2022

Το πλαίσιο

- Οι SDGs είναι **οικουμενικοί**, καθώς καλούνται να τους υλοποιήσουν όλες οι χώρες, ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες.
- Απηχούν την επιτακτική ανάγκη απάντησης της διεθνούς κοινότητας στα μεγάλα ζητήματα της ανθρωπότητας, παντού στον πλανήτη, στη λογική μιας **ισόρροπης, βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς**, για ένα δικαιότερο, περισσότερο ειρηνικό και ευημερούντα κόσμο και έναν υγιή πλανήτη.

Το Σεπτέμβριο του 2015, στο πλαίσιο ειδικής Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης ΗΕ υιοθετήθηκε από τους Αρχηγούς Κρατών η “Ατζέντα 2030” που περιέχει τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals – SDGs) και τους 169 Υποστόχους (targets) τους.

Transforming our world:
the 2030 Agenda for Sustainable Development
UN – General Assembly A/RES/70/1

Ο στόχος

Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels

- Ένας σχεδόν αυτονόητος στόχος.
- Ταυτόχρονα, ένας πολυσύνθετος στόχος, που αφορά πολλές διαφορετικές πτυχές της ανθρώπινης κοινωνίας και ανάπτυξης.
- Η θεώρηση των υποστόχων στους οποίους αναλύεται αναδुकνύει το εύρος και το μέγεθος των προσπαθειών που απαιτούνται για την υλοποίησή του.

10+2 Υποστόχοι

- 16.1** Significantly reduce all forms of violence and related death rates everywhere
- 16.2** End abuse, exploitation, trafficking and all forms of violence against and torture of children
- 16.3** Promote the rule of law at the national and international levels and ensure equal access to justice for all
- 16.4** By 2030, significantly reduce illicit financial and arms flows, strengthen the recovery and return of stolen assets and combat all forms of organized crime
- 16.5** Substantially reduce corruption and bribery in all their forms
- 16.6** Develop effective, accountable and transparent institutions at all levels
- 16.7** Ensure responsive, inclusive, participatory and representative decision-making at all levels
- 16.8** Broaden and strengthen the participation of developing countries in the institutions of global governance
- 16.9** By 2030, provide legal identity for all, including birth registration
- 16.10** Ensure public access to information and protect fundamental freedoms, in accordance with national legislation and international agreements

- 16.a** Strengthen relevant national institutions, including through international cooperation, for building capacity at all levels, in particular in developing countries, to prevent violence and combat terrorism and crime
- 16.b** Promote and enforce non-discriminatory laws and policies for sustainable development

Υλοποίηση

- Γενική συμφωνία ως προς τους στόχους και τους υποστόχους.
- Η υλοποίηση είναι ωστόσο εξαιρετικά δύσκολη και τα αποτελέσματα μάλλον αμφίβολα.
- Ωθεί συχνά τις κοινωνίες μας να απαντήσουν σε ερωτήματα και προβληματισμούς φιλοσοφικού χαρακτήρα (π.χ. σε σχέση με το κράτος και τους θεσμούς του, τα δικαιώματα και τι ελευθερίες του ατόμου, το διεθνές σύστημα, τη διακυβέρνηση).
- Οι απαντήσεις μετασχηματίζονται σε συγκεκριμένες επιλογές με πρακτικά αποτελέσματα και πραγματικές επιπτώσεις.
- Και επίσης, απαιτεί την οικοδόμηση δύσκολων, αλλά απαραίτητων συναινέσεων.

Πολιτική και διακυβέρνηση

- Στο στόχο δεν αναγνωρίζεται αυταξία, προσλαμβάνει σημασία ως μέσο για την ανθρώπινη ευημερία και ανάπτυξη.
- Έντονα εργαλειακή / διαδικαστική διάσταση.
- Καθοριστική η διακυβέρνηση.
 - Πολιτική: Γενικότερο πλαίσιο, αρχές, αξίες, στόχοι, στρατηγικές, επιμέρους τομιακές πολιτικές.
 - Διακυβέρνηση: Οργανωτικό και λειτουργικό πλαίσιο και περιβάλλον, καθημερινότητα της πολιτικής, μηχανισμοί, μέσα, εργαλεία, διαδικασίες.
 - Πολιτική και διακυβέρνηση εμπλέκονται μεταξύ τους σε μια σύνθετη, δυναμική και αμφίδρομη σχέση αλληλεπίδρασης για την εξυπηρέτηση του στόχου/των υποστόχων.
 - Οι εκατέρωθεν εκροές αποτελούν ταυτόχρονα εισροές του συστήματος.
- Ανάγκη για ισχυρούς θεσμούς, στεγανές και ασφαλείς διαδικασίες, επαρκή και ικανά μέσα, μηχανισμούς και εργαλεία, προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο στόχος.

Αναγκαιότητες

- Όσο οι κοινωνίες πιέζονται από δομικά ζητήματα ή συγκυριακούς παράγοντες, τόσο η ενασχόληση με το Στόχο 16 αποκτά ιδιαίτερη αξία και σημασία.
- Τα ζητήματα δεν τίθενται απλά σε νομικό επίπεδο, αλλά σε όλο το φάσμα της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής οργάνωσης.
- Αντίστοιχα, οι λύσεις δεν είναι δυνατό να αναζητηθούν μόνο σε επίπεδο θεσμικής προστασίας και κατοχύρωσης ή ελέγχου της εφαρμογής των όποιων νομικών δεσμεύσεων.
- Πολύ περισσότερο θα πρέπει να αναζητηθούν σε ένα κατά πολύ ευρύτερο πλαίσιο, που αφορά θεμελιακές προϋποθέσεις και επιλογές της ανάπτυξης.

Προϋποθέσεις

- Η βιώσιμη ανάπτυξη / ο ΣΒΑ 16 προϋποθέτει υπεύθυνους ενεργούς πολίτες, πολίτες ευαισθητοποιημένους, που ενδιαφέρονται και συμμετέχουν.
- Γνώση.
 - Κατανόηση των ζητημάτων και πραγματοποίηση των αναγκαίων συσχετίσεων.
 - Υψηλές επιστημονικές απαιτήσεις, ανάγκη διεπιστημονικής προσέγγισης, ανάλυσης και σύνθεσης, μέγεθος της επιστημονικής προσπάθειας.
 - Οργάνωση και συντονισμός της προσπάθειας. Ανάγκη διακυβέρνησης του συστήματος.
 - Ανάγκη απλούστευσης περιεχομένων, επικοινωνήσης βασικών πληροφοριών και συμπερασμάτων και διάχυσης της γνώσης.
- Πληροφορία
 - Η δύναμη της πληροφορίας ως προϋπόθεση κινητοποίησης και συμμετοχής.
 - Είδος, περιεχόμενο, ποσότητα και ποιότητα της πληροφορίας.
 - Πληροφορία στην εποχή του Διαδικτύου.
 - Ευθύνη παραγωγής και διάδοσης της πληροφορίας, ευθύνη για το πλαίσιο και τους όρους, ευθύνη της κοινωνίας.
- Κατανόηση και γνώση σε σχέση με τις επιλογές της πολιτικής και της διακυβέρνησης: βασικό ζήτημα, αλλά όχι το μόνο.

Πανεπιστήμιο

- Ο ρόλος του Πανεπιστημίου στην παραγωγή και οργάνωση της γνώσης για τα ζητήματα. Σημασία της έρευνας και της επιστημονικής συζήτησης.
- Ο ρόλος της εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο (αλλά και σε κάθε βαθμίδα).
 - Εκπαίδευση ευαισθητοποιημένων, ενεργών πολιτών που ενδιαφέρονται, διαθέτουν γνώση και κρίση, συμμετέχουν και διεκδικούν.
 - Εμπιστεύονται και στηρίζουν την πολιτεία και τους θεσμούς της, ταυτόχρονα όμως επιδιώκουν τη συνεχή βελτίωση και ενίσχυση του συστήματος.
 - Επιζητούν την καλή διακυβέρνηση, τη διαφάνεια, τη λογοδοσία, τη δημοκρατική συμμετοχή στις όποιες επιλογές και αποφάσεις.
 - Και συνδιαμορφώνουν την αντίληψη της κοινωνίας και τη συλλογική διεκδίκηση για τη μετάβαση στη βιώσιμη ανάπτυξη σε όλες τις πτυχές.
- Ως ένα πανεπιστήμιο κοινωνικών και πολιτικών επιστημών, **το Πάντειο Πανεπιστήμιο βρίσκεται στην πρώτη γραμμή σε αυτή την προσπάθεια.**

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Στοιχεία επικοινωνίας:

Δρ. Χαράλαμπος Πλατιάς

Επίκουρος Καθηγητής

Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών

Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών & Περιφερειακών Σπουδών

Λεωφ. Συγγρού 136, 17671 Αθήνα

ch.platias@panteion.gr